

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

- 1 Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wieś i miasto w średniowieczu**
- 2 Kod zajęć/przedmiotu: 18-WiMwS-24hm2
- 3 Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
- 4 Kierunek studiów: historia
- 5 Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
- 6 Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
- 7 Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
- 8 Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h KONW**
- 9 Liczba punktów ECTS: 2
- 10 Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. dr hab. Zbyszko Górczak – zet502@wp.pl
- 11 Język wykładowy: polski
- 12 Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - zapoznanie się z zasadami ustroju feudalnego w średniowiecznej Europie, organizacją wsi i włości feudalnej, zanikiem a następnie odrodzeniem i rozwojem życia miejskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki sytuacji na ziemiach polskich;
  - ukazanie dłuższych chronologicznie konsekwencji zachodzących wówczas procesów oraz korzeni różnic pomiędzy Europą Zachodnią i Wschodnią.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna podstawową terminologię związaną z instytucjami ustroju feudalnego oraz życia miejskiego, a także różne sposoby definiowania pojęć „feudalizm” oraz „miasto”;	K_W02; K_W03; K_U03; K_U04
EU_02	zna przyczyny i drogi uformowania się ustroju feudalnego w średniowiecznej Europie oraz zasady jego funkcjonowania;	K_W05, K_W12; K_U03; K_U04
EU_03	zna przyczyny upadku życia miejskiego we wczesnym średniowieczu oraz przyczyny, drogi i konsekwencje jego odrodzenia się;	K_W05; K_W06; K_W12; K_U04
EU_04	rozumie istotę kryzysu feudalizmu na zachodzie Europy w późnym średniowieczu oraz potrafi wskazać pierwsze przejawy formowania się ustroju wczesnokapitalistycznego;	K_W02; K_W05; K_W12; K_U04
EU_05	potrafi wskazać specyficzne cechy rozwoju społeczeństwa i gospodarki na ziemiach Europy Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich;	K_W04; K_W10; K_W12; K_U03; K_U04; K_U12
EU_06	rozumie istotę, uwarunkowania i przebieg dyskusji na temat początków życia miejskiego w Europie Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich;	K_W04; K_W10; K_W12; K_U03; K_U04; K_U12
EU_07	potrafi wskazać przyczyny i drogi uformowania się w Polsce systemu folwarczno-pańszczyźnianego oraz jego konsekwencje w dłuższej perspektywie czasowej;	K_W04; K_W06; K_W12; K_U04; K_U12

EU_08	potrafi wskazać długofalowe konsekwencje pojawienia się w późnym średniowieczu różnic w kierunku rozwoju społecznego i gospodarczego w zachodniej i wschodniej Europie.	K_W04; K_W05; K_W06; K_W12; K_U12
-------	---	---

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Feudalizm w zachodniej Europie: sposoby rozumienia terminu, przyczyny i sposób uformowania się, zasady funkcjonowania.	EU_01 – 02
Upadek i odrodzenie się życia miejskiego w średniowiecznej Europie.	EU_03
Warunki życia na ziemiach polskich w dobie przedpaństwowej.	EU_05
Spółeczeństwo i gospodarka na ziemiach Polskich w okresie tzw. "prawa książęcego".	EU_05
Kolonizacja niemiecka czy kolonizacja na prawie niemieckim, znaczenie przemian i dyskusja na temat ich charakteru.	EU_05
Dyskusja na temat początków życia miejskiego w Europie Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich.	EU_05 – 06
Kryzys ustroju feudalnego w późnym średniowieczu oraz początki wczesnego kapitalizmu na zachodzie kontynentu. Rola wsi i miasta w tym procesie.	EU_04, EU_08
Powstanie systemu folwarczno-pańszczyźnianego w Polsce i jego konsekwencje.	EU_05, EU_07 – 08
Powstanie tzw. dualizmu gospodarczego w Europie na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej. Długofalowe konsekwencje tego stanu rzeczy.	EU_04, EU_07 – 08

5. Zalecana literatura:

Bloch M., *Spółeczeństwo feudalne*, Warszawa 1981, 2002;
 Brooke Ch., *Europa Średniowieczna 962-1154*, Warszawa 2001, rozdz. 4 i 6;
Feudalizm w Europie średniowiecznej i wczesnonowożytnej, monograficzny tom „Roczników Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 58 (1998);
 Modzelewski K., *Chłopi w monarchii wczesnopiastowskiej*, Wrocław 1987;
 Piskorski J.M., *Średniowieczna kolonizacja niemiecka oraz tzw. prawo niemieckie w ujęciu porównawczym*, [w:] *Rozkwit średniowiecznej Europy*, red. H. Samsonowicz, Warszawa 2001, s. 94-139;
 Zientara B., *Źródła i geneza prawa niemieckiego na tle ruchu osadniczego w Europie Zachodniej i Środkowej w XI-XII w.*, *Przegląd Historyczny* 69 (1978), z. 1, s. 47-71.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	

Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X	X	X
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								
Inne (jakie?) -								
...								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60

LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	2
* proszę wskazać z proponowanych <u>przykładów</u> pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne	

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona podczas kolokwium;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas kolokwium;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na kolokwium;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć.